

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia piątek, 27 października 2023 r.

Poz. 9370

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.516.2023.3

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 17 października 2023 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, ze zm.)

orzekam

nieważność pkt 2 w zakresie zwrotu: ", do którego należy dołączyć: 1) proponowany rozkład jazdy uwzględniający przystanki, godziny odjazdów środków transportowych, długość linii komunikacyjnej podaną w kilometrach, 2) aktualny odpis (wydruk) z rejestru przedsiębiorców albo z ewidencji działalności gospodarczej, 3) kserokopię zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym" oraz pkt 6 załącznika nr 2 do uchwały nr LIX/413/2023 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 19 września 2023 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Powiat Grodziski oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 19 września 2023 r. Rada Powiatu Grodziskiego podjęła uchwałę nr LIX/413/2023 w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Powiat Grodziski oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków, dalej jako "uchwała". Wykaz przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Powiat Grodziski określa załącznik nr 1 do uchwały. Warunki i zasady korzystania z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Powiat Grodziski, określa załącznik nr 2 do uchwały, dalej jako "załącznik nr 2".

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 ze zm.) oraz art. 15 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343 ze zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 20 września 2023 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343, ze zm.), dalej jako "ustawa", organizowanie publicznego transportu zbiorowego polega w szczególności na określaniu przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów. Określenie przystanków komunikacyjnych i dworców oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów następuje w drodze uchwały podjętej przez właściwy organ danej jednostki samorządu terytorialnego (art. 15 ust. 2 ustawy).

Kompetencja uchwałodawcza rady wynikająca z art. 15 ust. 2 ustawy ograniczona została zatem do określenia przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego oraz do określenia warunków i zasad korzystania z nich. "Określenie

warunków w tym konkretnym przypadku oznacza wskazanie czynników, od których uzależnione jest korzystanie z przystanków (np. wymóg posiadania stosownej umowy). Z kolei określenie zasad oznacza wprowadzenie pewnego sposobu postępowania przez określone podmioty w danych okolicznościach. [...] wprowadzenie zasad to nic innego jak określenie adresatów norm i reguł postępowania w przypadku korzystania przez nich z udostępnionych przystanków” – wyrok WSA w Rzeszowie z 5 stycznia 2016 r., II SA/Rz 1434/15, CBOSA.

Przedmiotowa uchwała jest aktem prawa miejscowego, co oznacza, że organ stanowiący powiatu musi ściśle dostosować podejmowane regulacje do zakresu upoważnienia ustawowego. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w zw. z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Organ stanowiący gminy jest zobowiązany zarówno do pełnej realizacji upoważnienia zawartego w delegacji ustawowej, jak i do ścisłego przestrzegania zakresu delegacji ustawowej. Zarówno brak pełnej realizacji delegacji ustawowej, jak i jej przekroczenie w uchwale podjętej przez radę gminy stanowi istotne naruszenie prawa.

W pkt 2 załącznika nr 2 Rada Powiatu Grodziskiego postanowiła: "W celu uzyskania zezwolenia na korzystanie z przystanków komunikacyjnych należy złożyć do Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wlkp. – Wydział Inwestycyjno – Gospodarczy i Dróg, wniosek, do którego należy dołączyć:

1) proponowany rozkład jazdy uwzględniający przystanki, godziny odjazdów środków transportowych, długość linii komunikacyjnej podaną w kilometrach,

2) aktualny odpis (wydruk) z rejestru przedsiębiorców albo z ewidencji działalności gospodarczej,

3) kserokopię zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym".

Tymczasem przedmiotowa materia nie mieści się w zakresie upoważnienia wynikającego z art. 15 ust. 2 ustawy, albowiem kwestię tę uregulował ustawodawca w art. 32 ustawy w brzmieniu obowiązującym na dzień podjęcia uchwały. Nadmienić należy, że przepis art. 32 ustawy został uchylony przez art. 1 pkt 15 ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1720), zmieniającej tę ustawę z dniem 28 września 2023 r.

Przepis art. 32 ust. 1 ustawy w brzmieniu obowiązującym na dzień podjęcia uchwały stanowił, że przed dokonaniem zgłoszenia o zamiarze wykonywania przewozu osób w zakresie publicznego transportu zbiorowego niebędącego przewozem o charakterze użyteczności publicznej, przedsiębiorca powinien uzgodnić zasady korzystania z przystanków komunikacyjnych położonych w granicach administracyjnych miast i dworców z właścicielem tych obiektów lub ich zarządzającym. Przepis art. 32 ustawy należało stosować odpowiednio do uzgodnienia zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych przez operatora (art. 25 ust. 5 ustawy w brzmieniu obowiązującym na dzień podjęcia uchwały).

W art. 32 ust. 2 ustawy w brzmieniu obowiązującym na dzień podjęcia uchwały określone zostały dokumenty, jakie należy dołączyć do wniosku o uzgodnienie zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych. W świetle wskazanego przepisu, do wniosku należy dołączyć w szczególności proponowany rozkład jazdy oraz schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną linią komunikacyjną i przystankami komunikacyjnymi.

Ustawa nie nakłada na operatora/przewoźnika żadnych innych wymogów formalnych. Natomiast wszystkie dodatkowo złożone dokumenty należy traktować jako dokumenty pomocnicze, o charakterze fakultatywnym.

Mając powyższe na uwadze, organ nadzoru stwierdza, że rada, określając w pkt 2 załącznika nr 2 dokumenty, jakie należy dołączyć do przedmiotowego wniosku, wykroczyła poza ramy upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 15 ust. 2 ustawy w brzmieniu obowiązującym na dzień podjęcia uchwały, co uzasadnia stwierdzenie nieważności pkt 2 załącznika nr 2 w zakresie zwrotu: "do którego należy dołączyć:

1) proponowany rozkład jazdy uwzględniający przystanki, godziny odjazdów środków transportowych, długość linii komunikacyjnej podaną w kilometrach,

2) aktualny odpis (wydruk) z rejestru przedsiębiorców albo z ewidencji działalności gospodarczej,

3) kserokopię zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym".

W pkt 6 załącznika nr 2 rada przyjęła: "W przypadkach koniecznych wynikających z zamknięcia lub zmiany organizacji ruchu w ciągu drogi (np. remont, przebudowa wykorzystanie dróg w sposób szczególny) korzystanie z przystanków może zostać ograniczone (czasowa likwidacja przystanków lub zmiana jego lokalizacji). W takim przypadku operatorowi lub przewoźnikowi nie będą przysługiwać żadne roszczenia".

W ocenie organu nadzoru, powyższa regulacja została przyjęta z przekroczeniem upoważnienia ustawowego z art. 15 ust. 2 ustawy, albowiem reguluje materię, która nie mieści się w pojęciu "warunków i zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych".

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Powiatu Grodziskiego

Zarząd Powiatu Grodziskiego